

Motion till riksdagen 2020/21:3461

av **Markus Wiechel m.fl. (SD)**

Utvidgade trafiksäkerhetsåtgärder

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om alkohol i rattfylleridömdas fordon och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett pricksystem vid trafiköverträdelser och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder för att stoppa fusk vid Trafikverkets förarprov och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett strikt ansvar att styrka körkortsinnehav och tillkännager detta för regeringen.

Alkohol i rattfylleridömdas fordon

Av femhundra bilister på vägarna kör minst en rattfull. 81 personer omkom i en alkohol- eller drogrelaterad trafikolycka år 2017 enligt Trafikverket, vilket gör att nära en tredjedel av dödsfallen var alkohol- eller drogrelaterade. Att vara påverkad när man framför ett fordon är ett allvarligt brott, då man inte bara är en fara för sig själv utan även för andra. Samtidigt vet vi att det bara är en liten del av alla rattfyllerister som fastnar i polisens kontroller, men att en tredjedel av dessa återfaller.

Idag kan en person som misstänks för rattfylleri ansöka om att delta i ett alkoholprogram i stället för att förlora körkortet. I alkoholprogrammet krävs bland annat att föraren också under färd blåser vid slumpmässigt återkommande kontroller. Om det finns alkohol i utandningsluften registreras det i alkoholsets minnesfunktion. Detta är naturligtvis ett mycket bra initiativ för att minska risken för rattfylleri och rädda liv. Samtidigt är det ingen garanti, varför åtgärderna mot rattfylleri behöver utvecklas. Av dem som lagförts för rattfylleri sedan starten har endast omkring en procent fullföljt det frivilliga alkohol- och rehabiliteringsprogrammet. Övriga kan fortsatt betraktas som en säkerhetsrisk då risken för återfall är stor. För att komma åt detta problem och förhindra återfall bör regeringen säkerställa att alkohol som regel monteras in i rattfylleridömdas fordon.

Pricksystem vid trafiköverträdelser

Innehav av körkort är inte en rättighet utan snarare ett förtroende man fått att framföra ett fordon. Om förtroendet missbrukas kan körkortet dras in eller så får man böta för en överträdelse. Nuvarande trafiksäkerhetsbestämmelser kan förbättras genom att likt andra europeiska länder införa ett pricksystem för att enklare kunna nå nollvisionen om döda och allvarligt skadade i trafiken. Vid grövre överträdelser får föraren fler prickar, och mindre grova överträdelser leder till färre prickar. När föraren nått ett visst antal prickar leder det till körkortsåterkallelse. Systemet är erkänt välfungerande och har visat sig ge resultat. Regeringen bör därför utreda möjligheten att införa ett pricksystem för trafiköverträdelser.

Stoppat fusk vid Trafikverkets förarprov

Även om många av dödsfallen i trafiken är alkoholrelaterade är det en självklarhet att samtliga trafikanter har grundläggande kunskaper för att få köra ett fordon. Att ha ett körkort innebär i många fall en större chans till jobb och mer frihet, men det innebär också ett ansvar för en själv och för personer i ens närhet. För att säkerställa att framtida bilister uppfyller grundläggande krav måste samtliga genomgå ett teoretiskt förarprov med 65 frågor hos Trafikverket. Detta innebär att de som önskar ta körkort måste läsa på om hur bilar fungerar, om trafikregler och i övrigt om hur man ska uppträda i trafiken. Detta är naturligtvis både tidskrävande och tråkigt för de allra flesta, varför en svart marknad har vuxit upp med personer som tar upp till 10 000 kronor för att på olika sätt erbjuda godkända prov. Bara under 2016 upptäcktes ett 80-tal fall av försök till fusk vid kunskapsprovet.

Vittnesuppgifter från Sveriges Trafikskolors Riksförbund (STR) har visat att detta har varit ett högst relevant problem de senaste åren, där personer som helt eller delvis saknat kunskaper efter 19 försök helt plötsligt lyckas med ett mycket väl godkänt kunskapsprov. En särskilt oroande trend visar att det är extra utbrett bland blivande yrkeschaufförer, såsom blivande buss- och taxiförare. En ledande företrädare för STR gick så långt att vederbörande föreslog att hela systemet stängs ned tills det tagits fram en säkrare lösning, då nuvarande system inte ansågs rättssäkert.

Utöver vittnesuppgifter från STR har även trafiklärare trätt fram med liknande uppgifter. Som exempel kan nämnas en intervju i tidningen Mitt i Trafiken där en lärare berättat om en elev som klarade körprov bra men som inte kunde vare sig svenska eller engelska. Enligt läraren gjorde eleven fem prov, ett på sitt modersmål, tre på engelska och det sista på svenska. På det svenska provet slutade det med att vederbörande fick godkänt med 59 av 65 rätt, trots obefintliga kunskaper i det svenska språket, vilket tyder på att eleven haft tillgång till facit. Samma lärare hävdade i intervjun att det varje dag utfärdas körkort på falska grunder.

Idag vidtar Trafikverket åtgärder för att minska fusk. Regeringen bör uppdra åt Trafikverket och Transportstyrelsen att finna nya lösningar på hur fusk vid teoriprov kan stoppas för att därefter återkomma till riksdagen med tydliga förslag mot fusk.

Krafttag mot körkortslösa förare

Sveriges Radio har vid ett flertal tillfällen uppmärksammat fall då polisen stoppat utländska bilister som saknat körkort men trots detta gått fria efter att ha åtalats för olovlig körning. Förarna har lyckats med detta då de hävdar att deras utländska körkort är borttappade och historiens trovärdighet kan bedömas från fall till fall.

Som exempel på nuvarande lagstiftning behöver en oärlig bilist inte inneha ett svenskt körkort om vederbörande inte är folkbokförd i Sverige. Efter flytt till Sverige har nyinflyttade personer utanför EES-området ett år på sig att byta ut sitt utländska körkort till ett svenskt. Med tanke på den långa asylprocessen i Sverige innebär detta kortfattat att flertalet personer rent teoretiskt kan köra bil i Sverige i långt över ett års tid, utan svenskt körkort. Regeringen bör säkerställa att bilister har ett eget ansvar för att styrka sitt körkortsinnehav.

Markus Wiechel (SD)

Alexander Christiansson (SD)

Sara Gille (SD)